

DA CIA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

Senzațională întorsătură în situația externă

Pact de neagresiune GERMANO-SOVIETIC

Ipozeze și comentarii rezervate în marile metropole — Cercurile franceze accentuiază că Hitler s'a inclinat în fața forței și fermității Sovietelor

Anglia va rămâne fidelă promisiunilor făcute Poloniei

Moscova, 23 (Rador). — AGENȚIA OFICIALĂ TASS CONFIRMĂND APROPIATA INCHEIERE A UNUI PACT DE NEAGRESIUNE SOVIETO-GERMAN, PRECIZEAZĂ URMĂTOARELE:

DUPĂ INCHEIEREA ACORDULUI COMERCIAL ȘI PLĂȚI ÎNTRE GERMANIA ȘI UNIUNEA SOVIETELOR, S'A RIDICAT PROBLEMA ÎMBUNĂ-

ȚĂRII RELAȚIILOR POLITICE DINTRE CELE DOUĂ ȚĂRI. SCHIMBUL DE VEDERI ÎN ACEASTĂ PRIVINȚĂ, CARE A AVUT LOC ÎNTRE GUVERNELE GERMAN ȘI SOVIETIC, A STABILIT CĂ AMBELE PĂRȚI DORESC SĂ ÎNLĂTURE TENSIUNEA RELAȚIILOR LOR POLITICE, SĂ ELIMINE AMENINȚAREA RĂZBOIULUI ȘI SĂ INCHEIE UN PACT DE NEAGRESIUNE.

Londra, 23. — „Havas” transmite că toate zierele țin să sublinieze, că orice s'ar întâmpla, Marea Britanie va rămâne fidelă promisiunilor făcute Poloniei și „un nou München este imposibil”. „Times” nu pare peste măsură de surprins de anunțarea plecării d-lui Ribbentrop la Moscova, declarând însă că tac-

tica sovietică dă de gândit și adaugă:

Orice s'ar fi putut spune despre ezitățile Mării Britanii în 1914, azi nu mai există niciun motiv pentru a păstra vreo îndoială: Dacă independența Poloniei este amenințată la Danzig, sau în altă parte, Marea Britanie se va găsi alături de ea, din prima până în ultima zi.

Incheierea pactului a avut efectul unui adevărat trăznet

Berlin, 23 (Rador). — Havas transmite: Știrea semnării iminente a tratatului de neagresiune între Germania și Soviete a produs în cercurile politice efectul unui adevărat trăznet. Desigur cel de al treilea Reich are interes să se producă această manifestație dar faptul că Sovietele se pretează la ea dă loc la surprize. Chiar anunțarea acordului comercial dintre cele două țări a produs senzație. Tratatul de neagresiune nu pare de altfel să aducă vreo inovație esențială în raporturile celor două țări, întrucât din partea Reichului se repetă oficial, că tratatul dela Rapallo nu a

fost niciodată denunțat, ci a fost prelungit în mod tacit, așa că el putea fi considerat ca un adevărat tratat de neagresiune.

Ar fi prematur să se judece acum valoarea documentului înainte de a se cunoaște cuprinsul lui. Cercurile politice continuă să creadă că Sovietele n'au interes să aibă repercursiuni asupra conflictului dintre Germania și Polonia.

Noul tratat poate să fie și un instrument de pace după cum poate fi și unul de război în mâinile celui de al treilea Reich.

Cum a fost primită știrea în marile metropole

La Londra: S'a cerut imediata convocare a Parlamentului

Londra, 23 (Rador). — Până acum comentariile sunt foarte reduse, întrucât zierele au ținut să-și completeze informațiile lor în această privință înainte de a analiza consecințele evenimentului. Numai „Daily Mail” și „Daily Herald” publică editoriale cu privire la această știre, — dând următoarele amănunte:

Înainte de a examina toate implicațiile acestei știri, scrie Daily Mail, trebuie să spunem că încheierea unui pact de neagresiune între Uniunea Sovietelor și Reichul va însemna sfârșitul tratatului franco-sovietic de asistență mutuală în caz de atac precum și a pactului contra internaționalei comuniste semnat de Germania, Italia, Japonia și Spania, în cursul campaniei lor contra bolșevismului.

După ce recunoaște că vestea transmisă dela Berlin este atât de explicită încât este imposibil să nu fie acceptată. Daily Herald spune: Un asemenea pact în

momentul da față apare aproape ca o invitație adresată de Uniunea Sovietelor către Reich să întreprindă orice acțiune dorește.

În sfârșit „News Chronicle”, arată că apropiata călătorie a d-lui Ribbentrop la Moscova, trebuie să fie socotită drept una din cele mai extraordinare desfășurări a evenimentelor, dat fiind că ministrul de externe german și a construit întreaga sa politică externă, pe baza luptei contra internaționalei comuniste.

LONDRA, 23 (Rador). — „Havas” transmite: În urma anunțării știrii despre apropiata încheiere a unui pact de neagresiune germano-sovietic, se pare că partidele de opoziție au cerut guvernului să convoace Parlamentul, întrucât situația internațională impune această convocare. În consiliu de miniștri de azi după amiază se va lua probabil o hotărâre în această privință.

La Paris: Franța a prevăzut această posibilitate Hitler se închină în fața forței și fermității Sovietelor

Paris, 23 (Rador). — Havas transmite: Presa franceză de Marți dimineața reproduce telegrama agenției prin care se anunță hotărârea Germaniei și Uniunii Sovietelor de a încheia un pact de neagresiune. Dată fiind însă ora târzie la care s'a primit știrea, precum și lipsa de confirmare din partea Moscovei, unele ziare însoțesc știrea de un punct de întrebare și comentariile sunt destul de rare.

„Petit Journal” anunță cu litere mari știrea și scrie: Un fapt senzațional? Dar noi am prevăzut această posibilitate încă de mult timp și în mai multe rânduri.

„L'Ordre” declară: Să ni se permită să nu luăm acest pact prea în serios.

„L'Oeuvre” scrie într'un titlu pe toată prima pagină: Rusia va adera oare la pactul anticomunist? Ieri seara se anunța că dela acordul economic se va trece la un acord politic. Noi nu suntem dintre aceia cari sunt complet surprinși, înțelegem să nu pierdem sângele nostru rece, nici să anticipăm asupra evenimentelor în mod prea ușor.

„L'Humanité” nu publică știrea despre pact, ci comentează numai semnarea acordului de comerț și de credit. Cancelarul Hitler, autorul lui „Mein Kampf”, campionul anticomunismului, care tratează dealtfel cu dispreț pe unii șefi de guvern, trebuie să se incline în fața forței și fermității Sovietelor.

La Varșovia: Germania continuă „războiul nervilor”

Varșovia, 23 (Rador). — „Reuter” anunță: Reacția cercurilor oficiale la anunțarea pactului germano-sovietic, nu s'a produs încă, dat fiind că vestea n'a ajuns la Varșovia decât târziu după miezul nopții.

Se subliniază însă în cercurile bineinformate că această acțiune n'a fost primită cu uimire la Varșovia. După părerea acestor cercuri știrea indică trei lucruri:

1. Că Uniunea Sovietică nu dorește — așa cum de altfel s'a crezut în Polo-

nia întotdeauna — să intervină în chestiunile europene.

2. Că Uniunea Sovietelor socotește Polonia suficient de puternică cu sprijinul ce i s'a promis în cazul unei atac german.

3. Că Germania continuă „războiul nervilor.”

În cercurile bine informate se subliniază că atitudinea Poloniei în chestiunea Danzigului nu va suferi modificări în urma știrii privitoare la semnarea apropiată a unui pact de neagresiune între URSS și Reich.

La Roma: O lovitură de teatru senzațională Pactul înseamnă falimentul politicii de încercare

Roma, 23 (Rador). — Știrea despre încheierea pactului de neagresiune dintre Berlin și Moscova, a produs în toată Italia o impresie formidabilă.

„Messagero” consideră această lovitură de teatru senzațională, ca fiind falimentul politicii de încercare dusă de Paris și Londra.

„Popolo d'Italia” într'un articol intitulat „Să salvează pacea” scrie că diriguitorii Franței și Mării Britanii nu

trebuie să fie consternați de anunțarea pactului de neagresiune germano-sovietic decât într'adevăr ei doresc să mențină pacea în Europa, să anuleze mandatul în alb pe care l-au dat Varșoviei și să rela controlul situației. Ar fi suficient ca să facă Polonia să reflecteze asupra pericolului unui conflict provocat numai din cauza Danzigului și pacea va fi salvată din nou.

LITERARE :: CULTURALE :: ARTISTICE

Din pitorescul neasemuit al Banatului

CLISURA-CAZANELE

II.

Din jos de fortăreața Sf. Ladislau, ridicată de regele ungar Sigismund, începe șoseaua admirabilă a Cazanelor, cunoscută, înainte de războiul mondial, sub numirea de „Șoseaua Széchenyi.”

Contele Șt. Széchenyi, cunoscând căvârșitoarea importanță a comunicației pe Dunăre, și-a dat toată silința să determine pe conaționali săi pentru canalizarea ei, pentru curățirea ei radicală de clisuri, asigurând, astfel, traficul neîntrerupt al vapoarelor.

Această mare operă, însă, n'a putut fi împlinită imediat, după cum dorea Széchenyi, din motivul că, reclama sume enorme. A fost nevoit, deci, să renunțe, deocamdată, la ea și, în schimb, să construiască, între anii 1834—1857, foarte potrivită pentru comunicație.

Această șosea este, fără îndoială, o pereche demnă a șoselei lui Traian, deși cu măreția acesteia n'ar putea să concureze pretutindenea. Șoseaua lui Traian, cercetată în toate amănunțele ei, ne stoarce, într'adevăr, și azi, toată admirația! Ce eforturi uriașe au trebuit să facă strămoșii noștri Romani, aproape cu 18 secole înainte, când, pentru spargerea stâncilor în loc de dinamită se întrebuița focul, iar în loc de mașini forța elementară a mușchilor, pentru a putea tăia și construi, în stânci, un drum atât de potrivit pentru comunicațiile lor!

Ambele șosele de o măreție fără seamăn ne arată, în modul cel mai convingător, că valea Dunării care spală, de milenii, pământul minunat al Banatului nostru, a fost pururea, din adâncimea veacurilor până'n zilele noastre, o arteră principală a comunicației.

Dela cataracta Iuți, Dunărea se îndreaptă, numaidecât, spre Nord Est și curge mereu, în această direcție, până la Ograsena-Veche. De aici, dela această cataractă, începe Clisura mică, unde apa nu se mai sbate clocotitoare între stânci și nici nu se mai aruncă cuitropitoare, ci devine liniștită, iar valea se lărgeste până la Cazanele.

Șoseaua Cazanelor a ajuns pe aici la larg, numai e silită să-și taie drumul prin stânci.

Mai la vale de comuna sârbească Golumbine, întâlnim pe malul stâng al fluviului, modestele comune românești Tișovița și Plavișevița, la o distanță de aproximativ 28 Km de Orșova.

Imediat după Plavișevița urmează cea mai fermecătoare, cea mai sublimă parte a Clisurii, Cazanele cu frumuseți incomparabile.

Aici începe bătrânul Danubiu din nou să se strâmteze și să se agite.

Urișul încărunțit devine, pe aceste locuri, un tânăr viteaz, își ridică valurile, cu furie, deasupra albiei sale stâncoase, formând vârtejuri mari, năpraznice. În unele părți învinge baricadele în altele își îngrămădește apele cu forțe titanice, în jurul stâncilor pleșuve.

Acest loc, ating de hranul divin, are și o muzică admirabilă: veșnicul ecou, produs de frământările uriașe ale fluviului războinic. Orice ființă omenească ar amuți și s'ar îngrozi, dacă ar asculta ecoul glasului său între clopotele și vulturile titanice ale masselor de ape.

Cazanele au două părți bine distincte, anume: Cazanele mari și Cazanele mici.

La intrarea Cazanelor mari, fluviul se strâmtează până la 170 metri. Apa curge repede la vale, fără nici o încrețitură, ne prezentând, astfel, nici un pericol, parc'ar amuți în fața acestei măreții naturale.

Ambele maluri sunt drepte, paralele, așa că defileul poate fi văzut, cu claritate, dela intrare până la capăt.

La partea dreaptă a intrării, zărim, numaidecât, o stâncă uriașă verticală, de-o înălțime de aproximativ 800 metri, numită, după muntele căruia îi aparține, Stârbețul Mare, iar, la stânga, alta, puțin mai mică, dar mai prăpăstioasă, care aparține masivului Sucasul Mare.

Aici pânza apei este liniștită, uniformă, întocmai ca și un mare lac alpestru. Fluviul se lățește între munții puternici calcaroși, care se înșiră pe ambele maluri, la capătul celălalt însă se strâmtează, din nou. O privești feerică, ca'n povești!

Imediat după intrarea în Cazanele Mari, dăm de râul Ponicova, care, trecând printr'o peșteră cu același nume de 500 m. lungime și 30 m. înălțime, se varsă, din peșteră deadreptul în Dunăre.

Afară de această peșteră, mai găsim aici, multe alte peșteri, pline de curiozități și reminiscențe istorice. Astfel, în apropierea peșterii Ponicova este și peștera Lilia cilor, cunoscută de vizitatori ca un plăcut adăpost al miilor de lilii. Tot pe aici, la o distanță de vreo 100 m., se găsește și renumita peșteră a lui Veterani, cunoscută și sub numele ei roman de Piscabora.

Această peșteră, care are o lungime de 28.5 m., lățime de 34.1 m. și înălțime de 40 m., a fost, în nenumărate rânduri, locul de refugiu și de adăpost al multor ostași austriaci în luptele pe care le-au avut cu Turcii. Aici s'a adăpostit și Széchenyi, cu ocazia conducerii și supravegherii lucrărilor de canalizare și a construirii șoselei Cazanelor.

De aici încep Cazanele mici, — de o lungime de 4 km., care au aproape aceeași formație, cu aceleași privesți superbe și rarități ale Naturii, pe care le-am întâlnit și la Cazanele Mari. Dunărea și-a redus, pe aici, albia la 170—300 m., având o adâncime considerabilă de aproximativ 30—50 m. Mai îngustă este înaintea muntelui Serbețul-Mic, unde abia atinge măsura de 150 m.

Vis-à-vis de acest munte, se varsă în ea și părâul Mraconia.

În preajma comunei românești Ogradena-Veche, se termină, spre marele regret al tuturor excursioniștilor, defileul magnific al Cazanelor. Bătrânul fluviu, după multele chinuri și asupriri, scapă, în fine din prizoneria sa, devine liber, curgând, din nou, majestos, între malurile sale late și frumoase, spre Orșova. Ajuns, aici, ochii ni se odihnesc, cu deplină satisfacție, pe luciul apei pașnice și mărețe. Abia suntem în stare să ne trezim la realitate, să ne verificăm impresiile și să evocăm tot ce am văzut până aici.

Dincoace de defileul Cazanelor, vis-à-vis de comuna Ogradena Veche, zărim o a treia tablă a lui Traian, care ne conștrânge să ne smulgem, iarăși din lumea basmelor, să schimbăm frumosul cu

forța, sublimul cu speculațiile rigide ale minții.

Strămoșii noștri Romani, au ținut să eternizeze, prin această tablă, terminarea grandiosului drum al civilizației romane. Acest măreț monument vestitor al vitejiei legionarilor romani, cuceritori ai lumii, a fost neglijat și deteriorat în cursul veacurilor, iar, iar în anul 1890, curățit și îndreptat de guvernul sârbesc.

Inscripția de pe tablă este următoarea:

„Imp. Caesar Divi Nervae F.”
Nerva Trajanus Aug. Germ.
Pontif. Maximus Trib. Pot. IIII.
Patre Patriae Cos. IIII
Montis L... Han... Bus
Sub... A... E...

Dela Ogradena Veche încoaci, întâlnim comuna Eșelnița, cu părâul ce poartă același nume, iar, la o distanță de aproximativ 4 km., pe malul drept, Orșova noastră pitorească, situată dealungul Dunării, în valea încântătoare a Cernei, c' un număr aproximativ 5000 locuitori.

Puține orașele din țară au avut un trecut atât de furtunos ca Orșova (pop. Râșava). Incepând de la romani era, în toate vremurile, un important centru de trafic al Dunării și avea pururea un oarecare caracter, colorit internațional.

Românii cuceritori, convingându-se despre importanța geografică și strategică a acestei localități, au ridicat aici, un puternic castru, cu numele Tierna (Colonia Zernensis), din ale căru ruine ni s'au păstrat o mulțime de vase, cărămizi cu inscripția legiunii XIII, monede, medalii, bijuterii și gravuri latine.

Tot datorită situației sale geografice favorabile, a putut să-și păstreze pururea, Orșova rolul său important la Dunăre, chiar și pe timpul războiului mondial până în prezent.

Peisagiile acestea de un pitoresc neasemuit ale văii Dunării, merită, deci, văzute și admirate de fiecare Român cu dragoste de Țară, de neam și de trecutul său măreț.

Să ne smulgem, deci, cât mai des, din atmosfera plină de miazme otrăvitoare a vieții noastre de toate zilele și să ne refugiem în acest colț de raiu cu privesți răpitoare, cu locuri sfinte, udate și frământate cu sângele moși-stămoșilor noștri, căutând să găsim, pururea, în frumusețile divine ale naturii, precum și în multele urme, documente de-o intensă viață romană, găsite pe aceste încântătoare meleaguri ale Banatului, prilejuri de reculegere și reconfortare morală, energii noi și prețioase pentru înălțarea și întărirea Țării noastre și a mândrului nostru popor românesc.

Dr. A. E. Peteanu

Istoricul vieții juridice bănățene

Domnul dr. Mihail Groșianu, distinsul intelectual bănățean, fost procuror general și senator, un încercat luptător naționalist la ale cărui stăruințe s'a pus bazele în Timișoara „Asociației Avocaților Români Creștini”, — lucrează la un studiu asupra trecutului vieții juridice române din Banat. Domnia sa relevă activitatea importantă desfășurată în trecut de avocați, pe toate țărmurile. Sperăm că până în toamnă studiul acesta va apărea în volum. Lucrări de acest gen sunt foarte prețioase pentru luminarea multor acțiuni românești din trecutul apropiat. În Iași, datorită d-lui Gh.

Ungureanu, asistent universitar la catedra de Istoria vechiului drept românesc, a apărut un studiu similar tratând viața și faptele avocaților din Baroul ieșan.

Atențiune!
Modele noi
în cărucioare de copii
Mare asortiment în jucării, articole de
voiaj și pt. tur ști, la
Hermann Theil
Timișoara I. Str. Mercy No. 1.

MEMENTO TIMIȘOREAN

Calendar

MIERCURI 23 AUGUST

Ortodox: Sf. Martir Lupu († 278).

Catolic: Sf. Filip Benedict.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Kun, Str. Alba Iulia 4. — Circ. II: Löw, Str. 3 August și Meisner, Piața Petru Maior 2. — Circ. III: Cristea, Piața Lahovary 1. — Circ. IV: Crăciun, Piața Drăgăina 15. — Circ. V: Kövály-Chioreanu. — Fratelia: Panajotă — Freidorf: Eremita.

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Suferințele unei mame” cu Kay Francis.

Scala: „Amanda” cu Ginger Rogers și Fred Astaire; „Uraganul” cu Dorothy Lamour.

Corso (fost Rivoli): „Insula văduvelor” cu Marcelle Chantal și Pierre Renoir.

Apollo: „Strada iubirii” cu Sacha Guitry.

Radio

MIERCURI 23 AUGUST

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental, Ora 7: Concert de dimineață (discuri), Gimnastică ritmică, Continuarea concertului dimineții (discuri), Sfatul gospodărești și igienice. Ora 12: Muzică variată (discuri). Ora 13: Ora, Sport, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.05: Concert de prânz, Orchestra de salon de vară; voce: Veronica Maximilian. Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.55: Continuarea concertului. Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Continuarea concertului Orchestrei de salon de vară. Ora 15.10: Actualități. Ora 19: Ora, Mersul vremii. Ora 19.02: Cronica artistică. Ora 19.17: Erica Morini (vioară) și Alexander Brailowsky (pian); discuri: I. Erica Morini (vioară): Rondino de Kreisler pe o temă de Beethoven și Dans spaniol de De Falla; Turnul lui Ștefan și Frumosul Rosmarin de Kreisler. II. Alexander Brailowsky (pian): Improptu în la major. Preludiu No. 6 și 3 și Studiu No. 12 de Chopin; Fantezie improptu și Mazurca în re bemol major de Chopin; Studiu în mi major de Chopin; Baladă în sol minor de Chopin. Ora 20: Teatrul sătesc de Victor Ion Popa. Ora 20.15: Concert de muzică nordică-Orchestra Radio dirij. de Ion Ghiga; Suită lirică de Grieg; Carnaval la Paris de Svendsen; Lebăda din Tuonela de Sibelius (solo corn englez: Pavel Tornea; Suita II-a din „Peer Gynt” de Grieg; Rugăciune # dans din „Olaf Trygvason” de Grieg. Ora 21.15: Jazz american (discuri). Ora 22: Radio-jurnal (I); Sport. Ora 22.15: Muzică de dans (discuri). Ora 22.35: Cântecul italian — D-na Ecaterina Amigdali: Dragoste, zeu orb din fire, de Francesco Cavalli; Arietă de Frescobaldi; Bruze roșii de rubinul de Ottorino Respighi; Strada albă de Balilla Pratella; Arietă de Caccini; Nebunatică de Marchesi. Ora 23: Radio-jurnal (II). Ora 23.15: Concert de noapte al Orchestrei Ione! Giurgea, transmis de la restaurantul „Modern”. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

ECOURILE ECRANULUI

() Jean Gabin, marele artist francez apreciat și de publicul nostru, e un adevărat virtuos de... harmonică. În orele sale libere el vrăjește ascultătorii cu melodii pe cari le scoate din acest democratic instrument de muzică.

() Mireille Ba.in joacă rolul principal feminin al filmului „Ultimul refugiu”, turnat de Jacques Constant după romanul lui Georges Simenon.

() Edwige Feuillere e în capul distribuției filmului „Dela Mayerling la Saraievo”.

() Robert Taylor a împlinit luna aceasta 28 de ani, Charles Boyer a avut 40, iar Norma Shearer 32.

() Pierre Fresnay turnează filmul „Duel” fiind în același timp actor și regisor debutant.

() Myrna Loy și William Powell joacă împreună în „Nick joacă și câștigă”. Regisor W. S. Van Dyke.

De ieri până azi

MONUMENT PENTRU OCTAVIAN GOGA LA BRAD

Brad, 23 (SIR). — In fața palatului Soc. „Mica” se va ridica în curând un monument poetului pătimirii ardeleni, lui Octavian Goga.

Sculptorul ardelean d. Radu Moga a reușit să redea cea mai precisă figură a poetului. Bustul lucrat de două ori mai marea naturală, va fi cel mai frumos monument realizat în țara Zărandului.

GERMANII DESMINT DIN NOU ORICE PRESIUNE ASUPRA UNGARIEI

Berlin, 23 (Rador). — O notă oficială germană desminte energic svonorile răspândite în străinătate cu privire la o pretinsă presiune a Reichului asupra Ungariei. Datorită — spune nota — situației politice, istorice și geografice, aspirațiile celor două țări sunt despărțite. Conte Csáky, ministru de externe al Ungariei, a declarat totdeauna că Germania și Ungaria au aceleași interese.

PRABUȘIREA UNUI AVION CIVIL IN ANGLIA

Londra, 23 (Rador). — Se anunță din Sandown, insula Wight, că un avion civil s'a prăbușit luni dimineața îndată după ce a decolat de pe aeroport.

Avionul a luat foc și a fost complet distrus. Pilotul ungar — contele Károlyi — a fost internat în spital, fiind grav rănit.

Un pasager, care se afla la bord, a scăpat neatinț.

TERMINAREA CURSURILOR DE INITIERE AERONAUTICĂ DELA FĂGĂRAȘ

Făgăraș, 23 (SIR). — După opt zile de muncă, cei 150 profesori de fizico-chimice, formând prima serie de inițiere în aviație, au terminat cursurile dela Făgăraș.

TRĂZNETUL OMOARĂ 6 PERSOANE LA LONDRA

Londra, 23 (Rador). — Trăznetul a omorât 6 persoane și a rănit 30 într'un par din Londra. In altă parte a incendiat un tramvai.

ARESTAREA UNUI HOȚ VESTIT LA CERNAUȚI

Cernăuți, 23 (SIR). — Vestitul hoț de trenuri Ion Lepădatu, arestat la Cernăuți, va fi trimis poliției Capitalei sub o puternică escortă. El a operat mai cu osbire pe liniile: Piatra Olt Călimănești, Sibiu, București, T. Severin și în alte părți.

EGIPTUL CUNOAȘTE CONDIȚIONAT URSS

Cairo, 23 (Rador). — Egiptul a hotărât să recunoască URSS cu condiția ca aceasta să renunțe la propaganda comunistă pe teritoriul egiptean.

ȚĂRILE NORDICE SE DECLARĂ NEUTRE, DAR NU MEDIAZĂ

Bruxelles, 23 (Rador). — Conferința dela Bruxelles a Statelor Blocului Oslo, începe la 23 August. Ministrul de externe al Danemarcei declară că se va publica probabil o declarație comună de neutralitate și se va denunța articolul 16 din pactul S. D. N. Reuniunea țărilor dela Oslo a fost convocată din inițiativa Regelui Leopold. Se desminte că țările din Blocul Oslo și-ar oferi mediația în actuala situație internațională. Deasemenea se desminte mediația Regelui Leopold sau a guvernului belgian.

ACTIVITATEA AVIAȚIEI JAPONEZE IN CHINA

Ciun-King, 23 (Rador). — O escadrilă de 36 avioane japoneze a bombardat Sâmbătă orașul Kating, la vest de Sceaun, făcând 500 victime. Biserica și o misiune canadiană universitară au fost distruse.

De altă parte agenția japoneză „Domei” anunță din Tokio că totalul avioanelor sovieto-mongole coborâte până azi de aviația japoneză trece de o mie.

ACCIDENT GRAV LA UN SANTIER DIN CAPITALA

București, 23 (SIR) Azi dimineața la ora 7, meșterul zidar Tânase Dima, în etate de 34 ani, pe când lucra la șantierul C. A. M. din Calea Victoriei, a fost victima unui grav accident. Descărcând la etajul 2 gălețile cu var aduse de o macara al cărei scripete a fost lăsat fără comandă de mecanic, nefericitul zidar, rezemându-se cu una din mâini de funia macaralei, s'a prăbușit la pământ.

In stare gravă, el a fost transportat la spital, având fractura coloanei vertebrale.

CFR. ACORDĂ NOUI REDUCERI DE TARIF

București, 23 (SIR). — Direcțiunea CFR. a aprobat ca toți călătorii cari pleacă de prin stațiile Pecica—Arad cu destinația Băile Episcopia, Băile Felix, Radna sau Pipora, să beneficieze de toate avantajele acordate stațiilor balneare, aceleași avantagii acordându-se și pentru Câmpul-Lung—Bucovina.

SINUCIDEREA UNUI CAPITAN PENSIONIST

Brăila, 23 (SIR). — In Calea Plevnei 171, din Brăila s'a sinucis căpitanul pensionar Varlam Stambuloiu.

BOGATAȘ PUNE LA CALE ASASINAREA NEPOTULUI SAU

Chișinău, 23 (SIR). — La Camera de punere sub acuzare Chișinău, venind spre judecare procesul de crimă al lui Ștefan Marchidan, care o îndemnat pe tinerii Grigore Urmaci și Nicolae Povr să ucidă pe nepotul său Mihail Marchidan. Camera a ordonat urgenta arestare a bogătașului Șt. Marchidan din Soroca, dovădindu-se că în adevăr el a pus la cale asasinarea nepotului său Mihail Marchidan.

AUTORITĂȚILE SOVIETICE RETROCEDEAZĂ UN PLANOR POLONEZ RĂTĂCIT

Varșovia, 23 (Rador). — Se anunță din Rowne că autoritățile sovietice au predat autorităților polone avionul fără motor cu care aviatorul polon Andrzejewski, rătăcit din cauza unei furtuni, a aterizat acum câțva timp pe teritoriul sovietic.

Andrzejewski va primi și el în curând autorizația de a se înapoia în Polonia.

DISCUȚII DIPLOMATICE ITALO-GERMANE

Roma, 23 (Rador). — D. Attolico, ambasadorul Italiei la Berlin, avut azi o lungă convorbire cu d. Mussolini asistat și de contele Ciano. După audiența, Attolico a avut o convorbire cu Mackensen, ambasadorul Germaniei din Roma.

CHINEZII ANUNȚĂ SUCCES MILITAR

Ciungkiung, 23 (Rador). — Agenția chineză „Central News” anunță că în Nordul provinciei Hunan forțele chineze au recapat o mare parte din linia ferată ce leagă orașul Canton de localitatea Uciang.

BATRÂNĂ DIN IAȘI MOARE ASASINATĂ

Iași, 23 (SIR). — La Iași a murit bătrâna Sofia Goldstein din Str. Armeană No. 17, care fuseze grav rănită de bandiții cari veniseră să o prade știind-o că a vândut o casă. Se fac cercetări pentru prinderea asasinilor.

GERMANII DEPLASEAZĂ SPRE INTERIOR LUCRĂTORII POLONEZI DIN SILEZIA

Kattovice, 23 (Rador). — Agenția „Pat” transmite: Din Oppeln se semnaleză concedieri masive de lucrători poloni din Silezia Occidentală. Muncitorii concediați din fabrici și mine sunt apoi somați de autoritățile germane să primească a lucra în provinciile interioare ale Reichului. In caz de refuz ei sunt trimiși în lagărele de concentrare.

Până la 3 Septembrie membrii corpului didactic

trebuie să-și clarifice situația militară sub sancțiunea îndepărtării din serviciu

București, 23 (SIR). — Ministerul Educației a pus în vedere tuturor membrilor corpului didactic, personalului administrativ și de serviciu, că cel mai târziu până la 3 Septembrie să aibă în ordine situația militară, adică să posede livret militar, să fie cu vizele anuale în regulă, să nu conțene în două unități militare, să-și fi anunțat adresa domiciliu-

lui atât cercului de recrutare cât și unității militare în care contează și să poase de fiecare un ordin de chemare model nou (cu stele).

Aceia cari, după expirarea termenului acordat, vor fi găsiți în neregulă cu situația militară, vor fi imediat îndepărtați din serviciu, suferind totodată și urmările legilor militare.

Inundațiile catastrofice dela Tientsin la punctul maxim

Copiii pescuiesc în străzile acoperite de apă
Concesiunile fără lumină și apă potabilă

Tientsin, 23 (Rador). — In viitoarele 24 ore, apele care inundă Tientsinul vor atinge punctul maxim. Se poate afirma acest lucru, deoarece ploaia a încetat și soarele a părut.

Inundațiile de acum sunt cele mai grave din ultimii opt ani. Intregul oraș, împreună cu concesiunile străine, este inun-

dat de o pânză de apă între un metru și 3 metri adâncime.

Copiii pescuiesc pe străzi. In concesiunea japoneză apele au rupt și ultimul dig, inundând aproape toate clădirile.

Concesiunea britanică și japoneză sunt fără lumină și cea britanică și fără apă potabilă.

De ce au fost suspendate tratativele anglo-japoneze

Londra, 23 (Rador). — In cercurile diplomatice se declar din nou că guvernul britanic n'are nimic adăugat la comunicatul publicat Duminecă cu privire la relațiunile anglo-japoneze. Se adaugă în aceleași cercuri că negocierile dela Tokio au fost suspendate din cauza atitudinii guvernului japonez și ele vor fi reînuțate dacă guvernul din Tokio va ac-

cepta continuarea lor pe baza formulei stabilite la 24 Iulie.

Dacă Japonia dorește să înglobeze în aceste conversații propunerile sale privitoare la circulația monetei chineze, va fi nevoie să fie consultate și eventual invitate să participe la conversațiuni toate puterile interesate.

A primit cancelarul Hitler pe dnii Ribbentrop și von Papen?

Berlin, 23 (Rador). — Agenți Havas comunica: Cercurile politice cred că d. Hitler a avut luni seara o întrevvedere la Berchtesgaden cu d. Ribbentrop și

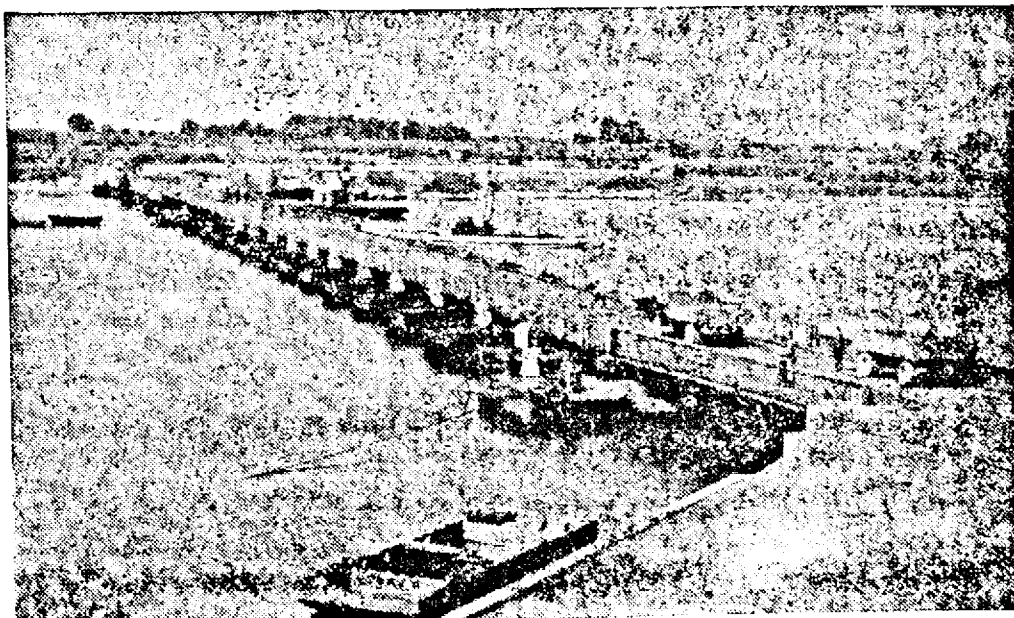
Von Papen. Se pare că a fost examinat tratatul de neagresiune plănuțit între Germania și Soviete.

Guvernul polon n'a cerut mediațiunea Papei

Litigiul cu Germania nu se poate lichida decât direct

Varșovia, 23 (Rador). — Agenția Havas transmite cercurile informate din Varșovia desmint, ca lipsit de temei svonorul că Ffântul Scaun ar avea de gând să trimită un reprezentant cu misiune specială la Varșovia. Guvernul polon, se adaugă în aceste cercuri, este opus ori-

cărei idei de mediațiune și principiul enunțat de colonelul Beck în discursul rostit la 5 Mai, după care litigiul germano-polon nu poate fi reglementat decât pe cale directă bilaterală și pe baza voinței reciproce.

Noul pod de pe Vistula, între Danzig și Prusia Orientală

Neobișnăgia din Ungaria

„Revizionistii” dansează pe un vulcan

II.

Nu numai încercarea unui ziar minoritar dela noi de a stabili analogie între cauzele, cari au determinat două crime asemănătoare numai la aparență, sau nevoia de a arăta, cât de șubredă e baza etică pe care stau vecinii noștri dela vest când scriu, „vorbesc sau fac propagandă în numele civilizației, ci și motive de ordin sentimental m-au îndemnat să adâncesc „cazul” dela Tisza zug sub toate aspectele sale social economice.

Cercetând anume trecutul acestor comune, am găsit, în „defterul” de pe timpul ocupației turcești, conținând lista, birurilor și proprietarilor de case, o sumă de nume de familie cu rezonanță românească, demonstrând, că la aceia epocă frontiera noastră etnică era, la acel punct cu 60—70 km. mai spre Vest și că numai după alungarea turcilor ea a fost împinsă spre actuala frontieră politică.

Însăși studiul sociografic al dlui dr. Ioan Szilbert apărut în umărul din Dec. 1935 al revistei maghiare „Magyar Gazdák Szemléje” cuprinzând în rezumat și Tisza-Zug recunoaște în două locuri că o parte a comunelor implicate ar fi fost la originea lor comune asciane (răcz) numire dată de către istoricii maghiari din trecut tuturor acelor, cari urmau legea ortodoxă.

Dar studiul acesta e mai mult un cuvânt de apărare, nu pentru criminalii de drept comun, ce au ajuns pe banca acuzării, ci pe seama celorlalți, cari prin situația ce ocupă în viața publică a Ungarei, de și în mod indirect, dar totuși au fost copărtași crimelor săvârșite. Totuși, așa cum e, acest studiu completează actul de acuzare (300 pag. bătute des la mașină) și care, dimpreună cu recensământul agrar și economic ne desemnează la perfecție tabloul îngrozitor al situației culturale, morale și economice a comunelor vinovate.

CUM S'AU DESCOPERIT CRIMELE

În ziua de Sftul Petru și Pavel, adică la 29 Iunie a anului 1929, jandarmeria a descins în comuna Nagyrév arestând pe o femeie, a cărui bărbat murise în împrejurări suspecte cu câteva săptămâni mai înainte.

„Această arestare, — ne spune actul de acuzare, — era prima manifestare a reacției ce venia din partea ordinii morale ultragiutate de un lung șir de ani. Ființe anume, cari pentru unul sau pentru altul, erau incomode, erau pur și simplu suprimate, fără ca autorii să simtă vre-o remușcare, sau să se teamă de rigorile legii. De ani de zile se vorbea prin aceste comune, indiferența și ușurinta proprie lucrurilor comune, obișnuite, fără importanța, că mai unul, mai celalalt, dintre locuitorii comunei au fost asasinati prin otrăvire. Când fie din răzbunare, fie din alt interes se făcea câte un denunț organele anchetatoare nu puteau ajunge la nici un rezultat, căci denunțul era totdeauna anonim”.

COMPLICITAȚI COLECTIVE

„Când denunțul conținea toate datele și amănuntele necesare ca instrucția să ducă la rezultate, instrucția se lovea de complicitatea colectivă a locuitorilor. Cei indicați ca martori, nu mai știau nimic, nu-și mai aduceau sminte de nimic și de nimeni, ba strânși cu ușa, că în împrejurarea cutare au rostit următoarele

cuvinte, găseau totdeauna martori, cari să dovedească, că ei la aceia dată au fost în altă parte. Trimisii parchetului se întorceau fără nici un rezultat, fiindcă nici unul din acești martori nu voia să ia asupra sa rolul, pe care i-l ar fi indicat perceptul moral: „Nu ucide!” Nici unul nu voia să demaste pe consăteanul său, să devină odios în comuna sa, să se expună unui boicot social din partea celor în mijlocul cărora își ducea viața.

165 ASASINATE DOVEDITE

În asemenea împrejurări descoperirea celor 165 asasinat dovedite, — dar care e numărul acelor nedovedite din cauza timpului scurs și a altor împrejurări, — a fost o muncă titanică. Fiecare caz trebuia instruit cu mijloace speciale. Desbaterea și instrucțiunea, cum și declarația mai multor martori demonstrează până la evidență, că în aceste comune simțul adevărului și morala au fost pervertite într'un chip înfiorător. Martorul, care ar fi demascat pe semenul său, s'ar fi expus oprobriului public. Conștiința aceasta publică bolnavă, mai bine spus această inconștientă, la care se adăuga și un simț de solidaritate a celor incolțiti, au fost decenți de rândul mai tari ca justiția.

Această solidaritate avea la bază interesul comun și oprea pe cei interesați sau apropiați de aceștia să asculte de percepțiile morale. Aproape toți locuitorii aveau pe conștiința lor, dacă nu fantă în sine, apoi complicitatea, trăgând foloase din asemenea crime dacă nu direct, atunci indirect Ori germinând în conștiința una asemănătoare.

CUM A PORNIT LAVINA

„Otrăvirile se făceau cu otrăvuri vegetale și numai la caz de nevoie, când nu se puteau procura de aceia se recurgea la otrăvuri chimicale exhumări făcute cu mulți ani în urmă, cu rezultate negative, au învățat anume pe cei interesați, că otrava vegetală, după intrarea cadavrului în putrefacție, e absorbită de pământ și în general nu lasă urmele pe cari le lasă cea chimicală.

Parchetul de Szolnok se afla în fața unui denunț, care nu mai lăsa nici o îndoielă. El nu era anonim făcut de vre-o rudă învrăjbită la împărțirea pradei, ca pe urmă temându-se de consecințe, să nu mai știe nimic. Să nege paternitatea lui, Stătea în fața unui denunț semnat chiar de aceia, care a vândut otrava. Denunț făcut din răzbunare, fiindcă nu i se plătișe otrava de către otrăvitoarea ce trăgea toate foloasele crimei sale. Denunț, al cărui seriozitate era consfințit și prin sinuciderea vânzătoarei de otrăvă.

În denunț se indica, că la data cutare a murit otrăvit de soția sa cutare, că dacă se va exhuma se va găsi otrava în el, că rezultatul anchetei numai atunci va da rezultate, dacă văduva de bunăvoie, va fi imediat arestată, căci fiind bogată are mijloace să-și constituie martori.

Parchetul, pentru a nu fi păcălit din nou a urmat indicațiile denunțului arestând pe văduvă. Rezultatul autopsiei au dat de asemenea rezultate pozitive, descoperindu-se urmele arsenului distrugător.

Dar e posibil oare, că numai din dorul

de moștenire mai grabnică soții să se suprimă reciproc prin otrăvă.

De sigur, că alte elemente, — pe cari le vom arăta la locul lor, — au făcut că în aceste părți viața umană să fie atât de ieftină, ca pornirea spre crimă să pună stăpânire pe sate întregi.

Vom continua.

Traian Brăescu

MICA PUBLICITATE

Folosiți mica publicitate a ziarului „DACIA”
Costul unui cuvânt este 1 leu, minimum 10 cuvinte

Ziarul „DACIA”, cel mai răspândit organ românesc din Transilvania, fiind coportat la orașe și sate deopotrivă, pentru a-și servi cetitorii, cu începere de azi, publică o serie de cupoane cari adunate, dau dreptul la un : nunț fără tarif.

6 CUPOANE TĂLATE ȘI PREZENTATE ADMINISTRĂȚIEI ZIARULUI DAU DREPTUL LA O PUBLICAȚIE GRATUITĂ DE 10 CUVINTE.

Traduceri tehnice și literare în și din limbile română, franceză, germană și maghiară. Sub „Perfect” la Administrația ziarului.

Meditez elevi și adulți din limba română. Condițiuni avantajoase. Adresa la ziar.

Cumpărați biciclete la magazinul Electron. I., Piața I. C. Brătianu.

Caut locuință cu 2 camere și dependințe. Preferință în Iosefin sau spre Fratelia. A se adresa Missitca, Str. Banatului 3.

Tânăr cu 4 clase de liceu, caut angajament. Adresa la ziar.

Găsesc angajament 150 mineri la mina de cărbuni „Bigar”, județul Caraș. Proprietatea societății „Carboșar”. Plățiți cu 30 lei pentru vagonetul de cărbuni.

De închiriat pe 1 Septembrie în centru vilă nouă garsonieră, antreu, cameră baie. Adresa: Splaiul Tudor Vladimirescu 2.

De vânzare loturi de vile sau de casă în Buziaș, cel mai splendid loc între parcul Regina Maria și parcul băilor feruginoase. Informațiuni la Dr. Pompiliu Ciobanu, Timișoara I., Bul. Regina Maria 7.

Mare fabrică de Lăptărie modern instalată caută conducător cu pregătire teoretică și practică versat în comercializarea produselor lactice. Oferta cu indicațiunea pretențiunilor și referințelor la Rudolf Mosse, Cluj.

Cumpăr casă familiară cu trei sau patru camere și dependințe, în Elisabetin. Ofertele a se adresa la ziar sub „Familiist”.

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea nu le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau aviz telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II., Piața Traian 2, etaj I. 2.

COMANDAMENTUL VII TERITORIAL
No. 358.

Toți ofițerii de rezervă, Subofițerii și instructorii de rezervă, care activează la Pregătirea Premilitară, se vor prezenta la cursul de formare ce se ține pe Subinspectorat, cu începere dela 24 August—la 3 Septembrie 1939, după cum urmează:

Ofițerii de rezervă și premilitarii aleși care s'au primit ordine de chemare se vor prezenta în ziua de 24 August 1939 ora 7.30 la Luna-Parc, iar instructorii de rezervă în ziua de 30 August a. c. la aceeași oră și loc. Durata cursului este de 10 zile pentru ofițerii de rezervă și premilitarii aleși și 5 zile pentru instructorii de rezervă.

Subinspectorul P. P. Municipal Timișoara Ilie Brădășeanu.

Nici un membru
al familiei regale italiene
n'are nevoie de operație
chirurgicală

Roma, 23 (Rador). — Unele știri au pus în legătură sosirea la Roma a profesorului Sauerbruch cu pretinsa nevoie de operație pe care ar avea-o urgent un membru al familiei regale. Se precizează că nici Principele de Piemont și nici vreun alt membru al familiei regale nu este bolnav și n'are nevoie de operație.

Leoții de limba franceză pentru progresul Perfecționarea pronunțării. Eventual cum în grup, dela 1 Octombrie. Inscreri la ziar.

O masă lungă de birou nouă, de vânzare Adresa: I., Str. Lonovici 2, etaj I.

Cameră mobilată de închiriat. III., Piața Plevnei 5. Informațiuni la portar.

Se caută 3 ucenici români. Adresa: Oficiul de plasare.

Cumpăr bufet pentru bucătărie în bună stare. Adresa la ziar.

Caut locuință cu 2 camere și dependințe. Preferabil în Cetate. A se adresa I., Str. Zorobara 11.

Se caută pianino ieftin. Oferte scrise cu indicarea prețului și a culoarei la ziar.

De vânzare casa familiară cu 3 camere. Fabric, Strada principală. Informațiuni I., Str. Lonovici 6, apart. 6.

Direcțiunea Silvica U. D. R. din Oravița caută șofer pentru autocamioane. Directorii să-și adreseze cereri.

INVITARE.

Subsemnații, membrii al comitetului constitutiv cu onoare invită pe toți patronii-meseriași la adunarea generală constitutivă a „Breslei Patronilor Meseriași cofetari și profesionișilor conexe din Ținutul TIMIȘ”, care va avea loc în ziua de 24 August 1939 la orele 15 p. m., în localul Camerei de Muncă Timișoara, cu următoarea ordine de zi:

Ordinea de zi:

1. Alegerea președintelui de vârstă.
 2. Delegarea grefierului și a doi membrii ca autentificatorii al procesului verbal, de constituire.
 3. Supunerea statutelor și aprobarea lor.
 4. Alegerea comitetului de direcție pe timpul de 3 ani.
 5. Alegerea comitetului cenzorilor, respectiv unui contabil autorizat, pe timp de 1 an.
 6. Alegerea comitetului autorizat format din 4 membrii, precum și alegerea președintelui acestui comitet.
 7. Supunerea bugetului pe timpul dela 1 August 1939 până la 31 Decembrie 1939.
 8. Închiderea adunării generale de către președinte.
- Timișoara, în luna August 1939.
Comitetul constitutiv.

ZIARUL „DACIA”

Bonul
nr. 3

Se curăță aparatul fiscal

Indepărtarea din serviciu
a 57 de funcționari nedemni

BUCUREȘTI, 23 (SIR). — D. Mitiță Constantinescu, Ministru de Finanțe fiind sesizat de lipsa de corectitudine sau de neîndeplinirea conștiințioasă a îndatoririlor din partea unor funcționari fiscali, a luat măsura îndepărtării imediate din serviciu a acestora.

Astfel au fost dați afară din funcțiune, dintr'odată, 30 de agenți fiscali, 9 percepători și 9 controlori, în total 57 de funcționari fiscali care s'au găsit că nu-și îndeplineau îndatoririle cu conștiințiozitate și demnitate.

Interesant proces în jurul unui imobil testat Primăriei Aradul-nou

Timișoara, 23. — În complexul d-lor dr. Titus Olariu președinte, dr. Tiberiu Haneș consilier, Caius Popescu secretar de ședință, Curtea Administrativă timișoreană a judecat o interesantă speță în materie testamentară. Mai mulți locuitori șvabi, — vre-o 200 la număr, — prin avocatul Mihail Stocker au înaintat o acțiune în contra Deciziei Primarului din Aradul nou prin care s'a schimbat destinația unui imobil primit de Primărie ca donațiune dela Reisz Laurențiu decedat, cu condițiunea testamentară de a-se clădi pe acel imobil un azil de bătrâni. Primăria a cedat imobilul Comitetului școlar rural din Aradul Nou în vederea clădirii unui local de școală. Primăria Aradul Nou a fost reprezentată prin dr. Aurel Crișan avocat al Statului, care a reprezentat totodată și interesele Comitetului școlar.

După lămurirea deplină a cauzei făcută prin avocații apărători, complexul a respins acțiunea, ca fără interes introdusă, deoarece nici unul din reclamânți n'a fost lezată în vreun drept sau interes al său personal actual și legitim. Proprietara imobilului rămâne tot Primăria Comunei Aradul Nou, ceea ce însemnează că imobilul are tot timpul ca în viitor să ia destinația dată de testator.

Ședința Camerei de Agricultură a județului Timiș-Torontal

Timișoara, 23. — Eri la Camera de agricultură a județului Timiș-Torontal a avut loc o ședință de comitet care a fost prezidată de d. senator Pavel Petru.

Au luat parte dnii: dr. Buzea, medicul veterinar substituit al județului, Fărcașanu directorul camerei, Șerban în calitate de secretar de ședință, Ioan Ciucurel și Pavel Blidariu.

După ce s'au discutat diferite chestiuni de ordin administrativ, au fost votate bugetele asociațiilor de pășunat din județ și s'a aprobat procurarea de tauri-reproducători din Elveția, cari vor fi distribuiți comunelor în acordare de subvenții.

Cererea minierilor dela Teliucul-Inferior, a fost respinsă de comisia de arbitraj din Cluj

Timișoara, 23. — Am scris la timp despre conflictul de muncă dela minele din Teliucul-Inferior, județul Hunedoara și cari aparțin Soc. Titan-Nadrag-Calan ai cărei muncitori au cerut o majorare a salariilor.

Cum tratativele n'au dus la nici un rezultat, conflictul a ajuns în fața comisiei de arbitraj de pe lângă Curtea de Apel din Cluj, președinte fiind d. consilier dr. Demetriu Chișoiu, care a respins cererea muncitorilor de-a li se majora salariile. Aceasta, cu toate că reprezentanții muncitorilor au arătat că minierii nu câștigă mai mult de 70—92 lei pe zi, iar Soc. Titan-Nadrag-Calan, a realizat în 1938 un venit net de 115.379.943 lei.

Mare asortiment de prima calitate în
Rame și Blondelle
cu prețuri reduse la firma
„A U R A”
Timișoara I, Str. Buzescu 5 (Casa Scherter)

ECONOMICE

Măsuri în legătură cu valorificarea grâului

Vizarea actelor pentru cumpărări provenite din uium

Timișoara, 23. — Ministerul Economiei Naționale a dat oficiilor județene pentru valorificarea grâului următoarele noi dispozițiuni:

Se vor vizita actele pentru cumpărări de grâu provenit din niumul adunat de posesorii de mașini de treerat sau de morile țărănești, fie că acești posesori sunt persoane fizice, fie că sunt cooperative sau asociațiuni, niumul fiind considerat ca marfă provenită dela un producător agricol.

Se va avea în vedere ca totalul cantităților vizate, pentru vânzările făcute de fiecare posesor de mașină de treerat, sau moară țărănească, să nu depășească cantitatea care în mod normal ar fi posibil să fie adunată de aceștia.

Măsurile de mai sus s'au luat în scopul de a se evita fraudele, trecându-se ca uium cantități de grâu mult mai mari decât cele ce s'ar putea realiza efectiv de posesorii de mașini de treerat sau de morile țărănești.

Dispozițiuni noi la impunerea produselor de lână

Suspendarea transcrierii vânzărilor de imobile în zona militară

Cum se taxează transporturile în vagoane colective din Germania

Scumpirea considerabilă a orezului

București, 23 (SIR.) — Ministerul de Finanțe a dat dispozițiuni cu privire la codificarea taxelor fixe la bumbac, fire de bumbac și fire de vigogue importate.

Ca o completare în privința percepției impozitului și taxelor proporționale la lănurii, Ministerul Finanțelor a dispus ca și întreprinderile mici, care beneficiu în trecut de scutire de plata impozitului pe cifra de afaceri pentru țesăturile și împletiturile de lână produse în atelierele lor, să fie impuse la plata taxelor proporționale în ce privește lănurile introduse în fabrică sau atelier.

CUM SE FAC TRANSCRIERILE ÎN CARTEA FUNDUARĂ

Oficiile de Cărți Funduare din județele Bihor, Satu Mare și Sălaj au suspendat transcrierile vânzărilor și cumpărărilor de imobile ce se fac după data de 3 Aug., până când părțile nu depun dovada scrisă dată de Ministerul Apărării Naționale prin care specifică: Statul nu înțelege să-și exercite dreptul său de preem-

țiune.

Se știe că și la Timișoara s'a luat această măsură.

TAXAREA VAGOANELOR COLECTIVE PE CAILE FERATE GERMANE

În urma unei înțelegeri cu căile ferate germane s'a stabilit că pentru mărfuri cari sosesc din țări străine în Germania cu vagoane colective și cari se grupează acolo și se reexpediază în România tot cu vagoane colective, taxele de transport pot fi achitate în RM, dacă remiterea acestora din România în Germania prin clearing este asigurată.

Pentru toate celelalte transporturi, taxele de transport pe parcursul unguresc trebuie achitate în franci elvețieni.

PREȚUL OREZULUI

Prețul orezului a fost majorat cu 4 lei la kg de către fabricile de decorticare, pe motivul că au greutăți la importul din Japonia.

Măsuri pentru îmbunătățirea situației pomicole în jud. Arad

Vizita dlui prof. Krier la ferma dela Gura-hoț și Barațca

Timișoara, 23. — Pentru îmbunătățirea situației pomicole în județul Aradului, Camera de agricultură arădană a înființat o fermă de pomi la Gura hoț, cu gândul să o deie drept model populației din plasele Șebii și Hălmagiu, în cece privește plantația și îngrijirea pomilor.

Această fermă pune la dispoziția agricultorilor din părțile hałmagene și șebiene și altoi de soiuri superioare.

Pentru a da un mai mare interes acestei ferme, Camera de agricultură din Arad a invitat, la propunerea dlui inspector general agricol Niculae Popescu, la ferma de Gura hoț, pe d. profesor Krier din București, care este considerat ca cel mai de seamă cunoscător din țara întreagă, a chestiunilor de pomicultură, atât din punct de vedere teoretic, cât și practic.

D. prof. Krier s'a deplasat la ferma pomenită Vineri, dând deslușirile neces-

sare din punct de vedere tehnic, pentru bunul mers al lucrărilor ce se fac acolo. Camera de agricultură din Arad, pe baza relatărilor făcute de d. Krier, va transforma ferma într'un focar de educare pomicolă a regiunii.

LA FERMA BARAȚCA

D. profesor Krier a vizitat apoi și ferma Barațca din județul Arad, dând deslușirile necesare pentru organizarea unei pepiniere pomicole pe lângă această fermă.

CONSĂTĂTURIA DELA CAMERA DE AGRICULTURĂ

Luni, înainte de a pleca din jud. Arad, d. prof. Krier a avut o consătuțire la Camera de agricultură arădană, cu dnii inspector general N. Popescu, președintele Camerei A. Birtolon și organele tehnice ale Camerei, discutând problema pomicolă a județului Arad.

Pentru prevenirea fraudei în legătură cu semințele oleaginoase

Timișoara, 23. — Ministerul de Finanțe a primit din mai multe părți informații că sătenii cultivatori de semințe oleaginoase din împrejurimile orașelor aduc și prelucresc aceste semințe la teascurile din oraș, iar uleiul rezultat din această prelucrare îl vind pe piața locală fără a plăti taxa legală de consumație.

Sistemul acesta da a frustra drepturile fiscoale se practică mai ales în zilele de târg, și el reușește foarte bine, deoarece la bariere trecerea semințelor nu este supusă nici unei restricțiuni.

Pentru a curma acest sistem, dăunător și fiscoal și fabricelor de ulei vegetal, cari plătesc taxe de consumație, cifră de afaceri, etc., ministerul de finanțe a luat următoarele măsuri:

Trezele și teascurile din comunele urbane și suburbane nu vor mai putea fabrica ulei vegetal de cât pentru populația agricolă din localitatea respectivă, iar nu și pentru sătenii din comunele rurale învecinate, în afară de cazul când în acele comune rurale, sau pe o rază de 10 km., nu se află nici o altă presă sau teasc de ulei.

Pentru respectarea strictă a dispozițiilor de mai sus, ministerul de finanțe a luat măsurile de control necesare prin organele de control ale administrațiilor financiare. Aceste organe vor atrage atenția proprietarilor de prese și teascuri că nu mai pot fabrica ulei decât sătenilor cari prezintă dovezi dela primăriile de origine, în cari să se arate: 1. Numele posesorului dovezii; 2. Localitatea; 3. Suprafața de teren pe care se cultivă-o cu plante oleaginoase și 4. Numărul membrilor familiei.

Primăriile vor elibera anual numai câte o singură dovadă fiecărui cap de familie, iar proprietarii de prese și teascuri sunt obligați să înscrie pe dosul acestor dovezi cantitatea de ulei fabricată, observând să nu se depășească cantitatea de 7 kg. ulei anual, la care are dreptul fiecare membru al familiei.

Lucrările comisiilor pentru inventarierea avuțiilor publice

Timișoara, 23. — Comisiile pentru inventarierea avuțiilor publice din Timișoara, — comisia de constatare și cea de verificare, — au lucrat la primăria municipiului în cursul zilei de Marți, în compoziția arătată de noi zilele trecute.

Comisiile vor lucra în permanență, până la terminarea lucrărilor de inventariere.

E probabil ca aceste lucrări să termine încă în cursul actualei săptămâni.

Instituțiile publice de pe raza municipiului Timișoara cari încă nu și-au înaintat inventarul, sunt insistent rugate să-l înainteze comisiilor cari funcționează pe lângă municipiul Timișoara. Cele ce nu vor înainta la timp aceste inventarii, rămân răspunzătoare de consecințele întârzierii.

Bursa

În ședința începutului de săptămână, bursa a fost slabă. S'au înregistrat scăderi în toate compartimentele.

TABAGUL DEVIZELOR

Compensațiile au fost foarte ferne, mai ales lista „B” colonii.

Cotează: Lista „B” orice țară: 1350—1360 lei o liră sterlină.

Anglia: 1220—1225 lei o liră sterlină.

Colonii: 1260—1270 lei o liră sterlină.

Germania: 4.10—4.20 lei prima peste cursul oficial al mărcii germane. Marca în Germania: 20—21 lei peste cursul mărcii germane.

Negociabile: 30 la sută orice țară: 1400—1405 lei lira sterlină 40 la sută

Anglia: 1140—1145 lei lira sterlină 20 la sută Anglia 1440—1445 lei lira sterlină.

SPORT

„Progresul” redivivus!

Dacă am trece în revistă echipele merituoase din Timișoara, ar trebui să insistăm în mod special asupra grupării „Progresul”.

Această echipă, clădită pe cadrele ucenicilor și calcilor români din Timișoara, este una din cele puține care lucrează fără multă publicitate, în tăcere, concentrându-se toată activitatea spre difuzarea sportului în masse.

Cu toate că Progresul a cunoscut o epocă de glorie, fiind una din primele echipe românești din Timișoara, având mai multe garnituri de jucători buni, la un moment dat echipa tinerilor meseriași a ajuns la greu impas.

Un grup de jucători excelenți a fost ademenit de mirajul profesionalismului și a părăsit gruparea, iar pe de altă parte subvențiile primite înainte din partea diferitelor autorități, au încetat, astfel că s'a crezut aceasta harnică echipă e sortită pieririi.

Dar când toate speranțele de regenerare păreau spulberate, entuziasmatii tineri din căminele de ucenici au găsit soluția salvatoare.

REORGANIZARE

E logic că soarta unui grup de peste 500 tineri români, plini de elan și ambiție să stârnească interesul oamenilor de bună credință și cu dragoste față de vârstarele tinere al neamului.

Astfel s'a întâmplat și cu Progresul. În ceasul al doisprezecelea poate, unii sportivi din localitate au înțeles să-și dea tot concursul ca acești tineri, aduși în mare parte dela țară ca să contribuie la romanizarea comerțului și industriei din Timișoara, să-și poată continua activitatea pe tărâmul educației fizice.

Astfel au intrat în comitetul dela Progresul mai mulți domni, vechi sportivi, cunoscuți în Timișoara ca prieteni adevărați ai sportului românesc.

Prima grijă a fost revizuirea planului

Concurs atletic de Propagandă

Duminecă la orele 9 și 30 va avea loc pe Arena Electrica un concurs atletic, care cuprinde probe pentru juniori, dame și începători. Acest concurs se va desfășura în organizarea C. S. Electrica și are de scop recrutarea elementelor noi. Pentru concurs au fost invitate toate grupările din ținutul Timiș.

Succesul concursului este asigurat că vor participa cu siguranță atleții tuturor grupărilor din Timișoara, iar la probele de începători o mulțime de întreprinderi comerciale și industriale, dintre cari amintim în primul rând atleții și atletele fabricii Romitex.

Programul concursului este următorul:

Probe pentru atleți de categoria II, III și juniori: 100 m plat, 200 m plat, 110 m garduri, salt în lungime, înălțime, triplusalt, săritură cu prăjină, aruncarea greutății (5 kg) și aruncarea discului.

Probe pentru începători: 100 m plat, 200 m plat, 110 garduri (mici) și aruncarea suliței (600 gr.)

Probe pentru femei: 60 m plat, 100 m plat și salt în lungime.

Sunt considerați începători aceia cari la vre-un concurs oficial nu au fost clasificați în primele trei locuri.

Inscrierile se pot face chiar pe teren până la ora 9 și 15. Taxa de înscriere este de Lei 10 de fiecare participare.

Gruparea organizatoare invită și pe aceasta cale toți amatorii cari doresc să participe.

Câștigătorii probelor vor fi premiați cu medali.

de activitate de până acum și o organizare temeinică a clubului. Pentru viitor Progresul va da o importanță capitală problemei juniorilor și piticilor, lucru care garantează și ridicarea primei echipe de seniori. Pentru realizarea acestui scop Progresul va înființa a secție specială de gimnastică corectivă și antrenamentul de condiție va juca un rol de căpetenie, ca ucenicii și calcile, cari își petrec toată ziua în atelier să aibe prilej sistematic de a reface organismul expus la influențele dăunătoare ale aerului de ateliere și în același timp să producă elemente cu un fizic ireproșabil, apt pentru parțicarea sporturilor.

Progresul contează la sprijinul d-lui director al Căminului, d. Bagiu Nicolae, care și la Reșița, unde a activat până acum, a dat dovadă de o dragoste pentru tineretul care îi este încredințat, și poartă o deosebită grijă pentru felul cum ucenicii și calcile își petrec timpul liber.

UN EXEMPLU DE IMITAT

Odată cu reorganizare clubului s'a făcut un apel și către marele public, care a început să-și dea prețiosul sprijin, de care aceasta echipă are atâta nevoie.

Remarcăm între altele gestul d-lui administrator financiar Petrovici Emil, care a donat Progresului o garnitură de încălțăminte și în numerar 5000 lei.

Sperăm că gestul d-lui Emil Petrovici va fi imitat și de alți oameni de inimă, cari poartă pe suflet viitorul sportivilor recrutați din sânul meseriașilor români.

Sedința districtului

Luni seara a avut loc prima ședință a Districtului Timișoara, care a adus importante hotărâri privitoare la destinul footballului din categoriile inferioare.

Ședința a fost foarte animată, căci au fost prezenți delegații tuturor grupărilor, cari au ținut să ia parte la discuțiile de ordin general.

O hotărâre importantă a districtului este aceea, că în acest an vor participa în categoria I a campionatului 12 echipe. Deci în acest an nu va fi retrogradată nici o echipă, iar din categoria a doua au promovat două. Pentru anul viitor însă, s'a hotărât că vor retrograda trei echipe, însă din categoria a doua nu va promova decât una.

Pe urmă s'a procedat la tragerea la sorti a campionatului, care va începe în ziua de 3 Septembrie.

În fine s'a hotărât în principiu că în toate zilele libere Districtul va disputa matchuri interorase prin provincie. Aceasta fără nici un scop speculativ, ci numai din dorința ca elementele bune, resfirate prin diferite cluburi, să aibe ocazie de a juca în compania celorlalți jucători buni și apoi ca orașele provinciale să aibe posibilitate să vadă matchuri de calitate bună, făcându-se astfel o propagandă bună footballului. Aceasta măsură din urmă a fost luată din cauză că unele echipe de club s'au prezentat în matchurile din provincie cu cârpituri și au lăsat de multe ori impresii foarte proaste despre footballul timișorean.

Districtul va intra din timp în legătură cu diferite orașe spre a putea face un itinerar convenabil. Astfel se vor lua legături cu Deva, Orăștie, Caransebeș, Orșova, Sănnicolaul-Mare, Jimbolia, Oradea-Mare etc.

Cu elementele bune cari se găsesc în Timișoara, credem că aceasta intențiune va putea suna pe succes frumose.

Jugoslavia - F. C. Rapid 5:4 (2:0)

Eri s'a disputat, în nocturnă, al doilea match al echipei din Belgrad, care a revenit după mare luptă oaspeților.

Goalurile s'au marcat în ordine: în m. 8 Moldoveanu din pasa lui Auer, în m. 24 Perlici, în m. 25 Rakar, în m. 35 Auer în repriza primă, iar în repriza secundă în m. 12 Ba-

rátki, în m. 22 Savici, în m. 25 Auer, în m. 30 Petrovici și în m. 40 Marianovici.

Rapid a jucat în formația:

F. C. Rapid: Petre Rădulescu; Mar Lengheru; Vintilă, Rășinaru, Costea (diș) Șipoș, Moldoveanu (Gavrilescu), Barátki, Căpușan.

Dela 1 Octombrie niciun evreu numai poate conduce ziar, teatru sau cinematograful în Ungaria

A apărut decretul de aplicare a legii evrești

Budapesta, 23 (Rador). — Monitorul Oficial publică importante deciziuni privitoare la aplicarea legii evrești, cu începere dela 1 Octombrie.

Conform acestei legi, începând dela

acea dată, niciun evreu nu va mai putea ocupa locuri răspundere la conducerea ziarelor, teatrelor, cinematografulor etc.

Serbările dela Tannenberg se țin

Încă o desmintire germană

Berlin, 23 (Rador). — Se confirmă că manifestațiile dela Tannenberg, și cea dela Nürnberg se vor ține la datele ho-

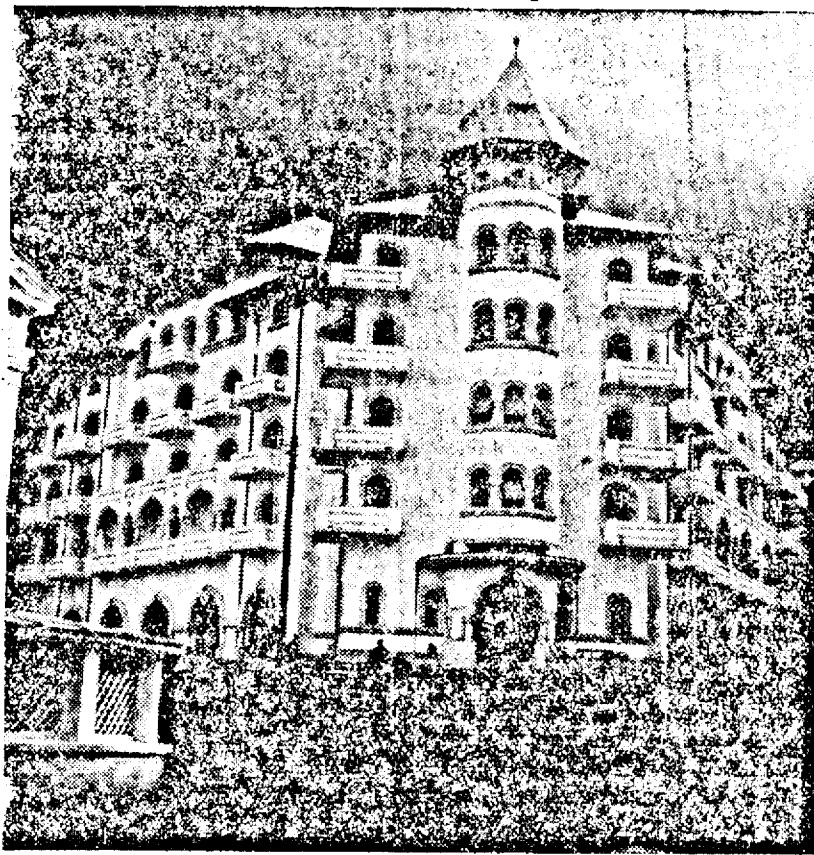
tărâte. Se desminte ocuparea totală a Slovaciei cât și încheierea unei alianțe militare ungaro-germană.

„Nu s'a cerut nimic Ungariei” declară contele Csáky

Budapesta, 23 (Rador). — Contele Csáky a declarat: Nimeni n'a pretins, n'a cerut, n'a dorit nimic dela guver-

nul ungar sau dela ministrul de externe al Ungariei și nimeni nu a sugerat

O remarcabilă operă românească la Băile Herculane

Hotel „CERNA” Băile-Herculane

Proprietatea Comunității de avere Grănicerești Caransebeș

Nou construit, situat în centrul stațiunii, confort ultra-modern, camere cu baie, apă caldă și rece, încălzire centrală, ascensoare, restaurant, sală de lectură, diferite saloane, apartamente etc. — Pentru rețineri de camere adresați: La administrația hotelului.

Deschis permanent

Prețuri moderate.

Telefon.

INFORMAȚIUNI

Istoricul zilei

— LA 24 AUGUST 1572 în Franța, pe timpul domniei lui Carol al IX-lea, în urma șomnului dat de clopotele bisericii dela Saint-Germain, s'a desfășurat cruntul măcel al Hughenotilor din noaptea Sfântului Vartolomeu.

— În 24 August 1733, după alungarea Turcilor depe meleagurile Caransebeșului, s'a ordonat conscrierea bisericilor și veni-tele acestora.

— În 24 August 1787, Turcii declară război Rușilor, ca mai târziu să intre în joo și Austria. E de amintit că în cursul acestui război, Banatul este curățat de hoardele turcești.

— În ziua de 24 August a anului 1865, se naște în Castelul dela Sigmaringen, Făuritorul României de azi, acelu care a fost marele și de pioasă memorie Regele Ferdinand I.

— În 24 August 1916, după o rezistență de cinci zile, Turtuocala cade în mâinile dușmanilor Bulgaro-Germani.

P. C. MILOȘ

— D. MARIUS C. ANASTASESCU, procuror de secție la Curtea de Apel, s'a înapoiat Luni 21 l.c. din concediul pe-trecut la Poiana Mărului și la Buziaș. D-sa a preluat conducerea parchetului general, girând până la 3 Septembrie toate afacerile de parchet pe întreaga circumscripție a Curții de Apel.

— Propagandă pentru apărare pasivă. Serviciul M. O. N. T. de pe lângă Ținutul Timiș a înaintat ministerului de interne direcția M. O. N. T. programul analitic despre începerea cursurilor de apărare pasivă în Ținut. Cursurile încep în luna Septembrie și se țin la reședințele de județe pentru funcționarii locali, iar pentru ceilalți la centrele de plasă. De asemenea s'au mai înaintat ministerului de interne: planurile pentru propagandă prin conferințe și presă în legătură cu apărarea pasivă și planurile de dotare cu material.

— CONFLICTUL DE MUNCA DIN PORTUL DRENCOVA, județul Caraș, despre care am scris la timp, a fost trecut la Comisia de arbitraj de pe lângă Tribunalul Oravița, deoarece cu ocazia tratativelor duse de Inspectoratul general al muncii, firmele interesate au refuzat să primească cererea muncitorilor de a li se majora salariile cu 30 la sută.

— Dr. Weinberg Emeric medic specialist în boli de nervi (psyho-analiză) su-gestie și electroterapie, consultă din nou dela 9—11 și 3—5 în Cetate str. Veneția 2 lângă Hotel Carlton, telefon 36—36.

— Sinuciderea unui octogenar. Bătrânul Bartoc Pavel, în etate de 80 ani, din comuna Zenta Nouă, județul Timiș-Torontal, suferind de o boală incurabilă și-a pus capăt zilelor, strangulându-se în locuința lui. Nefiind bănueli de crimă s'a autorizat înmormântarea lui.

— Ciocnire de automobile. Eri după amiază la orele 14.30, s'a produs o violentă ciocnire de automobile, în str. Matei Corvin, din cartierul Cetate. Automobilul 2071 Tms, condus de șoferul Iuliu Tischler s'a ciocnit cu automobilul 1324 Tms, condus de Rozenberg Emil. Accidente de persoane n'au fost, doar automobilul Nr. 1324 Tms s'a ales cu mici avarii. Cazul se cercetează.

— De unde-i ceasul de aur? Iată o întrebare, la care tânăra fată Reicheld Elisabetha, în etate de 21 ani, din Jimbolia, str. XIX Nr. 13, n'a putut răspunde organelor poliției. Numita a fost surprinsă în magazinul bijutierului Klopfer, din str. Brătianu 45, pe când încerca să schimbe un ceas bărbătesc de aur, de mare valoare, a cărui proveniență n'a putut fi justificată. Asupra tinerei fete s'a mai găsit și suma de 5534 lei. După cercetările de rigoare, comisariatul Iosefin, cu actele dresate a fost înaintată chesturei

— DELA F. R. N. Vineri 25 August, la Sănniclaul-Mare, va avea loc instalarea d-lui avocat Ion Munteanu în calitate de comandant al Gărzilor Frontului Renașterii Naționale din plasa Sănniclaul-Mare. D. Munteanu este un apreciat avocat cunoscut în cercurile bă-nățene ca tânăr serios și capabil. Domnia sa este fiu al comunei Cenadul-Mare, iar studiile universitare și le-a făcut la Facultatea Juridică Mihăileană din Iași. Alegerea domniei sale a fost ni-merit făcută.

— Excursiuni „Muncă și Voe Bună”. La excursiunea „Muncă și Voe Bună” organizată de Ministerul Muncii la Constanța, din Timișoara vor pleca 31 persoane, adică 3 meseriași, 8 funcționari particulari și 20 lucrători. Plecarea va avea loc Vineri seara cu acceleratul de orele 22. Separat de aceasta, Camera de muncă din Timișoara, proiectează a mai organiza o excursiune la Sarmiseghe-tuza, Subcetate și Petroșani. Data se va anunța ulterior.

— Arestarea unuia care înșela pe concentrați. Poliția gării Domnița Elena a înaintat chesturei, cu actele dresate, pe individul Țăran Vasile, pentru faptul că a înșelat pe mai mulți concentrați cu bani, promițându-le că le dă ordine de rămânere la vatră și li trimite acasă.

Dr. Perlestein Artur medic internist, specialist în boli de inimă, stomac, plămâni etc. consultă din nou, Cetate Bdul Duca 4 dela 9—11 și 3—5. Telefon 38—19.

— Scandalagiu înaintat poliției. Comisariatul I. poliție a înaintat chesturei pe individul Barer Enric, de fel din comuna Bulgăruș, din județul Timiș-Torontal, pentru beție și scandal public, fapt pentru care i s'au dresat cuvenitele acte.

— Văduvă jefuită. Autori necunoscuți, folosindu-se de chei potrivite, s'au introdus eri între orele 9—10, în locuința văduvei Korek Emilia, din str. Sofia Imbroane 21. Necunoscuții au furat două perne, o pereche de ghete și un ceas deșteptător, toate în valoare de 1400 lei. Cazul e în cercetarea poliției.

— TIMPUL PROBABIL LA 23 AUGUST: Presiunea în creștere cu 2—4 mm. În Ardeal tendință de înseninare treptată, în restul țării cer variabil mai mult acoperit în partea de șes. Vânt potrivit din sectorul Nord-est, mai puternic pe litoral. Temperatura staționară. Ploi intermitente în Sud-estul țării.

— Starea civilă la 22 August. Nașcuți: Ana, fca Mariei Lelejan-Murani; Iuliu Alexandru, fiul lui Iuliu Bereș, birjar; Alexandru, fiul lui Antoniu Nagy, muncitor; Iosif, fiul lui Iosif Zuber, pantofar; Elena, fca lui Ioan Barbu, muncitor; Romeo, fiul lui Dumitru Ioanovici, funcționar la inspectoratul sanitar; Ioan Ștefan, fiul lui Andrei Demeter muncitor. Decedați: Carol Müller, de 65 ani, comerciant; Terezia Dubeza n. Bürkelmayer, de 71 ani, pensionară de stat. Căsătorii: Fr. Agner, grădinar, cu Terezia Magdalena Schneider; Ianchel Jeger, salahor, cu Estera Eizikovits; Bogdan Mincsin, grădinar, cu Terezia Hajas; Ioan Ladislau Eremia, mecanic, cu Marta Jicuan și Iosif Kemeny cu Ghizela Zombori.

— Transacție. În legătură cu cele scrise într-unul din numerele trecute din ziarul nostru, referitor la lotul de lângă Palatul de Telefoane și Liceul Comercial care a fost aprobat în anul 1900 de către Primăria Municipiului Timișoara, Direcțiunii Căilor Ferate cu scopul de a se clădi palatul direcțiunii C. F., Luni a avut loc un conciliabul între d. primar al Municipiului Timișoara, dr. Emil Țieranu și inginer Gh. Ispravnicu, inspector general de control C. F. R. asistați fiind de d. avocat al Contenciosului C. F. R. dr. Golopenția precum și de d. Pavel D'sella. În vederea unei transacțiuni de răscum-părare al lotului. Primăria oferă 1500 de metru pătrat. Nu s'a încheiat nime oficial. Tratatvele sunt în continuare

— AVANSARE. D. dr. Iulian Potra, actualul subdirector al Băncii Românești sucursala Timișoara a fost avansat ca director al sucursalei din Satu-mare. D. Potra își va lua postul în primire pe data de 15 Septembrie a. c. Mutarea d-sale din Timișoara lasă un gol în cer-curile intelectuale cari l-au stimat și iubit.

— Călătorie în Elveția. D. ing. Tiberiu Cristea, inspector general zootehnic va pleca peste câteva zile în Elveția spre a trata posibilitățile aducerii mai multor vaci de rasă pentru îmbunătățirea rasei din România.

— Banca Națională a României, având în vedere informațiunile răspândite că unele institute financiare ar face greu-țelul de a lua măsurile necesare și a dat dispozițiunile menite să spulbere știrile cari alarmează populația. Orice bancă are la dispoziția clienților deponenți bani pen-tru plăți.

— INTOARCERE DIN COLONIILE DE VARĂ. Eri s'au întors cele 30 ucenice din colonia de vară, dela Nădrag, a Camerei de muncă, iar Duminecă se in-toarce și ultima serie de ucenici trimiși de Camera de muncă în colonia sa dela Slatina Timișului

— Constituire. Duminecă a avut loc constituirea comitetului de direcție al Coop. Consumul Muncitorilor din Fiața Mărești 2. Au fost aleși dd. Petre Gârboveanu președinte, Dănilă Ciortus vicepreședinte și D. Bozgan secretar. Cooperativa are 200 membrii și un capital vărsat de 166.000 lei.

Uniforme și Articole F. R. N.

cu prețuri convenabile la crotoria și ceapăzăria

T. IANCU

I-șoara P-ța Libertății P-tul Primăriei

Hoata dela „Coloseum”

a fost arestată împreună cu tănuitorii ei, cari ascundeau lucrurile furate în casa lor din comuna Unip

Timișoara, 23. — Proprietarul gră-dinei de vară „Coloseum”, din str. Ștefan cel Mare, cartierul Fabrică, a reclamat nu de mult poliției, că în repetate rân-duri îi dispăreau diferite lucruri din restaurant.

Investigațiile organelor biroului judi-ciar al poliției au dus repede la desco-perirea autorului acestor furturi, care nu era altcineva decât femeia Muțiu Roza, fostă angajată a restaurantului. După cum s'a stabilit, numita lucra în com-plicitate cu Moszony Petru și Moszony

Rachila din comuna Unip, județul Ti-miș-Torontal, cari ascundeau lucrurile furate.

Percheziția făcută la domiciliul ace-s-tora, de către organele polițieneste, a dus la descoperirea obiectelor furate și anume: linguri, cuțite, servete, etc., într'o mare cantitate.

Toate acestea au fost restituite pro-prietarului, iar hoata Muțiu Roza, impre-ună cu complici și tănuitorii ei, a fost înaintată parchetului, cu actele dresate.

Interesant caz de contrabandă de tutun la parchetul timișan

Timișoara, 23. — Parchetul depe lân-gă tribunalul timișan cercetează un in-teresant caz de contrabandă de tutun, ce i-l-a trimis din competența tribunalul militar din localitate, și în care sunt im-plicați sătenii Brădescu Nicolae din Uliuc și Bunescu Nicolae din Sacoșul mare.

Șeful postului de jandarmi din Sacoșul mare, plot. Florea Tudor, primind un denunț, prin care i se arăta că agricul-torii Bunescu din Sacoșul mare și Brân-descu din Uliuc au ascunsă pe lângă ca-sele lor o mare cantitate de foi de tutun s'a deplasat împreună cu agentul Rusu Vasile la locuințele celor doi părți, unde au săsist, în grădina întâiului țaran 10 kg. tutun, iar în a celui alalt 1,850 gra-me.

Plotonerul de jandarmi și agentul au adus cazul la cunoștința autorităților su-perioare.

Constătuiri la Londra și la Paris

Di Daladier la manevrele engleze

Londra, 23 (Rador). — Lordul Hali-fax și d. Chamberlain au avut confă-tuiri timp de 3 ore și jumătate. Primul-ministru a primit apoi pe fruntași labu-riști al opoziției.

Paris, 23 (Rador). Dl. Daladier a avut constătuiri cu d. Georges Bonnet și cu ministrul marinei de război. D-sa a pri-mit invitația d-lui Hore Belisha de a veni la ultima fază a manevrelor arma-tei engleze dela 17 la 21 Septembrie.

Stofe bărbătești

pt. COSTUMURI și UNIFORME de toate felurile găsiți în cel mai mare asortiment, la

Rubong & Schneider S. A.

Timișoara I, Piața Brătianu, locul din colț al palatului episcopal.

ULTIMA ORA

Von Ribbentrop a plecat la Moscova

Parlamentul englez convocat pentru Joi

Statele Unite afirmă că Frontul Păcii a primit o cruntă lovitură
Trupele germane în drum spre frontiera Poloniei

Berlin, 23 (Rador). — Agenția „Reuter” anunță că berlinezii cu cea mai vie uimire au citit azi știrea despre apropiata încheiere a unui pact de neagresiune între Reich și Soviete. Presa publică această știre cu libertate uriașă fără a face însă comentarii.

Negocierile au fost duse în cel mai mare secret, ele nefiind cunoscute decât de trei, poate patru, dintre conducătorii Reichului.

Cercurile politice străine socotesc această acțiune drept un extraordinar succes al Reichului. Situația politică din Europa se schimbă cu totul. Se așteaptă cu cel mai viu interes să se vadă care va fi consecința unui pact de neagresiune germano-sovietic asupra relațiilor Reichului cu Spania și Japonia. Se crede că Japonia nu va fi prea în-

cântată de apropierea dintre Berlin și Moscova întrucât ea a contat pe relații mai strânse italo-germano-japoneze în pagubă Sovietelor.

O persoană autorizată din Ministerul Afacerilor Străine a declarat corespondentului „Reuter” următoarele:

În definitiv un pact de neagresiune nu este un lucru atât de extraordinar. E firesc ca noi să facem tot ce ne stă în putință pentru a sfârâma frontul incercuitorilor. Deosebirea între acțiunea noastră și cea a Marelui Britanii este că noi nu încheiem acest pact cu Moscova contra Marelui Britanii, pe când guvernul britanic a căutat să încheie un asemenea pact contra țării noastre.

convocat imediat la ambasadă pe principalii săi colaboratori, cu cari a avut o conferință. În urma acestei conferințe, a fost expediată la Tokio o lungă telegramă.

În cercurile ambasadei japoneze domnesc cele mai vii îngrijorări pentru soarta pactului antikomintern.

Polonia așteaptă desfășurarea evenimentelor în liniște

Varșovia, 23 (Rador). — Agenția „Pat” transmite: Presa polonă reacționează fără cea mai mică nervozitate în fața știrii despre pactul germano-sovietic. Ziarele înregistrează reacțiunea liniștită a capitalelor occidentale.

„Wieczor Warszawzky” constată că la Londra și Paris privesc situația cu liniște, cele două capitale fiind convinse că nimic n'a fost modificat în raportul de forțe internaționale.

Se cuvine, adăugă ziarul, să ne rezervăm judecata cu privire la acest pact, în așteptarea cunoașterii textului acordului proiectat, deoarece termenii unui pact de neagresiune pot ascunde cuprinsuri foarte deosebite.

REZERVA LA PARIS

Paris, 23 (Havas transmite): — Cer-

curile diplomatice păstrează cea mai mare rezervă cu privire la proiectata încheiere a pactului germano-sovietic.

În aceste cercuri se arată că încheierea unui simplu pact de neagresiune nu putea schimba simțitor relațiile juridice dintre cele două țări legate mai mult prin tratatul dela Rapallo.

Publicitatea largă pe care presa germană o dă știrii despre negocierile germano-sovietice, pare a arăta că diriguitorii Reichului atribuie acestui eveniment o importanță esențialmente psihologică, că ei caută să-l integreze într-o vastă manevră de intimidare.

Negocierile franco-anglo-sovietice de la Moscova ar părea că trebuie să continue.

„România va răzbi prin greutățile ceasului sub înțeleapta conducere a Regelui nostru...”

BUCUREȘTI, 23 (SIR). — ZIARUL „NEAMUL ROMÂNESC”, OCUPându-SE DE PACTUL GERMANO-SOVIETIC, SCRIE ÎNTRE ALTELE:

— „SĂ NADAJDUIM CĂ ACORDUL RUSO-GERMAN VA RAMĂNE UN INSTRUMENT PACIFIC ȘI CĂ TEMERILE DE RĂZBOI VOR FI DESMINTITE DE EVENIMENTE.

IN CE PRIVESTE ȚARA NOASTRĂ,

EA ÎȘI URMEAZĂ ÎN LINIȘTE DRUMUL EI DE PACE, DE ÎNTELEGERE, DAR ȘI DE APĂRARE CU TOATĂ HOTĂRĂREA DREPTURILOR EI.

SENINĂTATE, LINIȘTE ȘI HOTĂRĂRIE, ȘI VOM RĂZBI PRIN GREUTĂȚILE CEASULUI, SUB ÎNTELEAPTA CONDUCERE A REGELUI NOSTRU.

ÎN JURUL GUVERNULUI STA DE STRAJE CREDINCIOASA NAȚIUNEA ÎNTREAGA.

Von Ribbentrop în drum spre Moscova

BERLIN, 23 (Havas). — D. von Ribbentrop a plecat ieri după amiază cu avionul la Moscova, via Königsberg. Ministrul de externe al Reichului a aterisat la Königsberg, de unde azi, Miercuri dimineața își va continua călătoria spre Moscova.

D. Ribbentrop este însoțit de secretarul de stat Gaus, juristul oficial al ministerului afacerilor străine, care va colabora la redactarea definitivă a pactului

de neagresiune. Schmidt, secretar particular al Cancelarului Hitler, Hoyer secer tar de legăție și Rütermayer, consilier de legăție din biroul ministerial al ministerului de Externe.

Cercurile politice germane lasă să se înțeleagă că negocierile în vederea semnării solemne a pactului de neagresiune vor fi duse foarte rapid, întrucât toate chestiunile sunt pregătite pe cale diplomatică.

Statele Unite nu-și ascund uimirea

În cercurile guvernamentale se arată uimire și o vie îngrijorare față de ceea ce se poate defini drept — o lovitură cruntă — dată Frontului Păcii organizat de Marea Britanie.

Prima reacțiune în aceste cercuri a fost ca guvernul sovietic, plictisit de nesfârșita târâganare a negocierilor cu Franța și Marea Britanie, a hotărât să joace și ultima carte și dacă puterile occidentale continuă a refuza să-i accepte condițiile, să se dea de

o parte și să lase Germaniei să-și desfășoare acțiunea ei contra Poloniei și eventual contra Statelor Baltice, cari au refuzat asistența militară a Sovietelor.

Deși se socotește că Frontul Păcii, fără Uniunea Sovietelor, va avea mult de furcă pentru a-și îndeplini obligațiile față de Polonia, unele cercuri bine informate se arată optimiste, subliniind că semnarea pactului de neagresiune dintre Franța și Germania nu a împiedicat Franța să devină țara de bază a frontului contra agresiunii.

Cercurile diplomatice japoneze păstrează cel mai desăvârșit mutism

Berlin, 23 (Havas). — În cercurile japoneze din Berlin știrea pactului germano-sovietic a produs cea mai vie surprindere și o nemăsurată uimire. Generalul Oshima, ambasadorul Japoniei, care s'a angajat atât

de adânc în direcția aderării Japoniei la pactul militar germano-italian și care nu pierde niciun prilej de a sublinia simpatiile sale pentru Germania național-socialistă a fost sculat din somn în puterea nopții și a

Convocarea parlamentului britanic

LONDRA, 22. — PARLAMENTUL A FOST CONVOCAT ÎN ȘEDINȚĂ PENTRU JOI 24 AUGUST. ACEASTA

CONVOCARE A PARLAMENTULUI CE SE GĂSEȘTE ÎN VACANȚA ȘEDINȚĂ DĂTOREȘTE EVOLUĂRII SITUAȚIEI INTERNAȚIONALE.

În zorii zilei trupele germane se pun în mișcare

LONDRA, 23. — „Times” anunță că Germania procedează la ultimele pregătiri militare pe frontiera polonă. Se prevede că încă de astăzi sau cel mai târziu Miercuri dimineața trupele germane vor fi gata pentru a se pune în mișcare.

În tot timpul ultimei nopți serie „Times”, Berlinul a fost teatrul unei mari activități militare. Observatorii militari și numeroși străini socotesc că săptămâna aceasta va fi hotărâtoare. În Germania se crede că armata poloneză ar putea fi socoasă din luptă în foarte scurt timp. Germania pune temei pe încetinea puterilor occidentale de a se pregăti de luptă. Se calculează că înainte ca relațiile diplomatice să fi fost rupte și ultimatumurile să fi fost preluate, precum și înainte ca aversiunea puterilor occidentale democratice față de războiul să fi fost înfrântă, Polonia va fi fost învinsă.

În această situație, va fi cu puțință

Reichului să dovedească atunci Angliei și Franței că orice asistență dată Poloniei n'ar sluji la nimic și că de vreme ce Germania nu le cere nimic, ar fi timpul să se vorbească de pace.

Italia nu se amestecă în politica internă a Rusiei

Roma, 23 (Rador). — Agenția Stefani transmite: Ziarele italiene subliniază faptul că iminentul acord germano-sovietic nu angajează și nu limitează câtuși de puțin concepțiile ideologice ale popoarelor și n'are cea mai mică influență asupra lor.

Italianii nu se amestecă în politica internă a Rusiei. Ei apreciază politica externă a acestei țări după contingențele politicii internaționale și prin urmare nu poate fi vorba de vreo transpunere de sisteme ideologice, ci numai de convergența intereselor politice.